

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Pagrindinės Teisės](#) > [Italy](#)

Valstybių narių geriausia patirtis taikant Chartiją

Turinį pateikė

Italija

Italija

Kaip Chartija taikoma jūsų šalyje ir informuotumas apie ją.

Vyriausybės politika, kuria skatinama, kad teisės aktų leidėjas, administracinės institucijos, teisėsaugos institucijos ir teismai taikytų Chartiją ir apie ją žinotų

1. Teismų koledžas (it. *Scuola Superiore della Magistratura*)

2006 m. sausio 30 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 26 sukurtam Teismų koledžui priskirta centrinė teismų darbuotojų mokymo funkcija, t. y. užtikrinti teisės įgyvendinimą ir teismų darbuotojų profesionalaus mokymo prievolės vykdymą. Tačiau koledžas savo mokymo programas taip pat orientuoja į advokatų asociacijas – organizuoja bendrus kursus.

Koledžo tikslas yra svarbus – rengti mokymus ir organizuoti mokymąsi visą gyvenimą magistratams, kad būtų gerinamas tarptautinis bendradarbiavimas ir didinamas teisės sistemų išmanymas.

Koledžas turi išimtinę jurisdikciją magistratų mokymosi visą gyvenimą ir jų mokymo srityje. Jis visų pirma yra atsakingas už šiuos uždavinius:

- organizuoti profesinį mokymąsi visą gyvenimą ir mokymo seminarus magistratams ir kitiems praktikuojantiems teisininkams (pagal poreikį);
- rengti pradinį mokymus ir teikti mokymosi visą gyvenimą paslaugas garbės magistratams;
- rengti teisėjų ar prokurorų, siekiančių būti paskirtais į aukštesnes pareigas pirmosios ar antrosios instancijos teismuose, mokymo kursus;
- rengti mokymus magistratams, einantiems vyriausiųjų ir vyresniųjų specialistų pareigas teismų kanceliarijose;
- rengti mokymus magistratams, kuriems yra pavestos mokymo pareigos;
- vykdyti decentralizuotą mokymo veiklą;
- atsižvelgiant į teismų tarybų pasiūlymus, bendradarbiauti vykdant veiklą, susijusią su eilinių magistratų mokomąja praktika pagal Aukščiausiosios teismų tarybos (it. *Consiglio superiore della magistratura*) paskelbtas gaires;
- kompetentingos valdžios institucijos prašymu organizuoti užsienio magistratų mokymą Italijoje arba rengti mokymus asmenims, dalyvaujantiems Europos teisėjų mokymo tinklo programose arba Europos Sąjungos ir kitų valstybių ar tarptautinių institucijų projektuose, arba įgyvendinti programas Užsienio reikalų ministerijos pavedimu, arba koordinuoti kitų valstybių ar tarptautinių institucijų organizuojamą Italijos magistratams skirtą mokymo veiklą teisingumo sistemos organizavimo ir veikimo klausimais;
- kompetentingos valdžios institucijos prašymu bendradarbiauti vykdant veiklą, susijusią su kitų šalių teisingumo sistemos organizavimu ir veikimu;
- bendradarbiaujant su panašiais kitų institucijų ar profesinių įstaigų departamentais vykdyti mokymo programas;

- skelbti su mokymuose nagrinėjamosiomis temomis susijusius mokslinius tyrimus ir studijas;
- organizuoti kultūrinės iniciatyvas ir mainus, tiriamuosius posėdžius ir su mokymo veikla susijusius tyrimus;
- rengti seminarus praktikuojantiems teisininkams arba specializuotuose teisės koledžuose besimokantiems asmenims, be kita ko, pagal konkrečius susitarimus arba konvencijas, kuriomis reglamentuojami susiję mokesčiai.

Koledžas organizuoja kasmetinius mokymosi visą gyvenimą kursus Europos teisės klausimais ir visų pirma Chartijoje išdėstytų teisių klausimais, – kursuose gali dalyvauti visi magistratai, o kai kuriuose – ir advokatai. Šie kursai apima tiek materialinės teisės, tiek lingvistinius aspektus.

Šis metodas yra tinkamas, nes mokymas Chartijos ir jos taikymo nacionaliniu lygmeniu klausimais suteikiamas tada, kai patobulinama kurios nors iš Chartijoje numatytų pagrindinių teisių apsauga. Todėl geriausia patirtis yra būtent pabrėžti nuorodas į ES chartijoje įtvirtintą teisę, aptariant, kaip ši teisė integruojama į nacionalinę teisę.

Nicos chartija bus viena iš 2022 m. mokymosi visą gyvenimą temų, susijusių su kursais apie asmens teisių apsaugą, teisės šaltinių sistemą, skaitmenizaciją, teisingumą, teises, pagrindines teises ir Europos teisę, šmeižtą ir neapykantos kalbą, taip pat apie dirbtinį intelektą ir teisę.

2. Nacionalinis kontaktinis asmuo ES chartijos klausimais

Kaip pageidavo Europos Komisija ir Europos pagrindinių teisių agentūra, dabartinė teisingumo ministrė Marta Cartabia Italijos kontaktiniu asmeniu Chartijos klausimais paskyrė profesorę Palminą Tanzarellą. Vienas iš jos uždavinių – populiarinti Chartiją, didinti informuotumą apie ją ir atitinkamai užtikrinti, kad ji būtų veiksmingiau taikoma. Buvo siekiama pasirinkti asmenį, dirbantį viešojo administravimo institucijose ir galintį atlikti specialaus vidinio koordinavimo su Teisingumo ministerija ir akademinė bendruomene funkciją.

Kontaktinis asmuo atveria ir toliau atvers naują plotmę populiarinant Chartiją, stiprinant žinias apie ją, nes bus vykdoma reguliari iniciatyvų programa. Šiuo tikslu kontaktiniam asmeniui padeda 2021 m. gruodžio mėn. Teisingumo ministerijos Teisingumo departamente (it. *Dipartimento per gli affari di giustizia*; DAG) įsteigtas Personalo skyrius su žmogaus teisėmis susijusiems tarptautiniams reikalams koordinuoti (*Coordinamento dell'attività internazionale in tema di diritti umani*; AIDU). Ši **beprecedentė iniciatyva** buvo vykdoma siekiant įgyvendinti ES strategijos, skirtos ES pagrindinių teisių chartijos taikymui sustiprinti, tikslus. Skyrius, neperžengdamas Teisingumo ministerijos kompetencijos ribų, dėmesį sutelks į Europos temines sritis, susijusias su pagrindinėmis teisėmis, piliečių teisėmis ir laisvu asmenų judėjimu.

3. Universitetiniai kursai

Pagrindinių teisių apsauga, kaip Europos integracijos varomoji jėga, dabar yra esminė universitetuose dėstomų teisės kursų dalis, ypač kiek tai susiję su konstitucinės ir ES teisės pažanga. Siekiant užtikrinti teisių apsaugą įvairiais lygmenimis, svarbu, kad būsimi teisės ir ekonomikos specialistai praeitų mokymus apie Nicos chartiją ir apie tai, kaip ją yra išaiškinę nacionaliniai teismai ir Teisingumo teismas. Dėl šios priežasties per pastaruosius keletą metų labai padaugėjo specializuotų kursų.

Visų pirma, remiantis Universitetų ir mokslinių tyrimų ministerijos (it. *Ministero dell'Università e della Ricerca*; MUR) pateiktu naujausiu tyrimu, tiek viešųjų, tiek privačiųjų universitetų teisės, politikos mokslų ir ekonomikos departamentai 2021 m. gruodžio mėn. siūlė apie 550 kursų, kai kurie iš jų buvo skaitomi anglų kalba.

Daugumoje šių kursų plačiai nagrinėjamas pagrindinių teisių apsaugos klausimas, pabrėžiant konstitucinių ir viršnacionalinių Europos teismų dialogą jiems įgyvendinant savo chartijas. Atvejų tyrimai suteikia besimokantiejiems įrankius, reikalingus norint suvokti, kaip atrodo chartijų ir teismų praktikos sankirta. Taip galima nuodugnai apsvarstyti Nicos pagrindinių teisių chartiją ir jos taikymo padarinius.

Chartija taip pat studijuojama per kursus tokiomis temomis kaip imigracija, informacijos ir ryšių teisė, aplinkosaugos teisė, Europos baudžiamoji ir proceso teisė, Europos administracinė teisė, religinis pliuralizmas, Europos mokesčių teisė ir Europos darbo teisė.

4. Geriausia veiksmingo nacionalinės valdžios institucijų ir pilietinės visuomenės bendradarbiavimo patirtis siekiant skatinti diskriminavimo aukas netylėti ir suteikti joms

paramą

Kadangi vienas iš Nicos chartijos pagrindų yra diskriminacijos draudimas, Chartiją savo darbu taip pat populiarina su šiuo reiškiniu kovojančios nacionalinės įstaigos.

Reikėtų atkreipti dėmesį į 2003 m. liepos 9 d. Ministro Pirmininko įstatyminiu dekretu Nr. 215 (kuriuo įgyvendinama Direktyva 2000/43/EB įgyvendinanti vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės) įsteigtą [Nacionalinį kovos su rasine diskriminacija biurą](#) (it. *Ufficio Nazionale Antidiscriminazioni Razziali*; UNAR).

Biurui pavesta užtikrinti teisę į vienodą požiūrį visiems asmenims, nepriklausomai nuo jų etninės ar rasinės kilmės, amžiaus, religinių įsitikinimų, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės ar negalios. Jis veikia savarankiškai, nešališkai ir jau keletą metų taip pat atidžiai stebi diskriminacinės neapykantos kalbą, taip pat ir internete, poveikį ir pastangas su jomis kovoti.

Teisės aktais Biurui pavesti šie uždaviniai:

- teikti pagalbą teismo ar administraciniame procese asmenims, kurie mano, jog yra nukentėję nuo diskriminacinio elgesio; tokia pagalba teikiama Italijos civilinio proceso kodekso 425 straipsnyje išdėstytais formomis;
- tinkamai laikantis teisminės institucijos prerogatyvų ir funkcijų, atlikti tyrimus siekiant nustatyti diskriminacijos fakto buvimą arba nebuvimą;
- skatinti viešojo sektoriaus ir privačias įstaigas, visų pirma asociacijas ir kovos su diskriminacija srityje dirbančias įstaigas, taikyti konkrečias priemones, be kita ko, imtis pozityviųjų veiksmų projektų, taip siekiant užkirsti kelią diskriminacijai dėl rasinės ar etninės kilmės arba atlyginti jos padarytą žalą;
- kuo labiau didinti informuotumą apie galiojančias priemones, kuriomis suteikiama apsauga, t. y., be kita ko, didinti visuomenės informuotumą apie vienodo požiūrio principą ir vykdyti informavimo bei ryšių kampanijas;
- skelbti rekomendacijas ir nuomones su diskriminacija dėl rasinės ar etninės kilmės susijusiais klausimais, taip pat siūlyti galiojančių teisės aktų pakeitimus;
- rengti metinę vienodo požiūrio principo veiksmingo taikymo ir apsaugos mechanizmų veiksmingumo ataskaitą Parlamentui ir metinę atlikto darbo ataskaitą Ministrui Pirmininkui;
- populiarinti studijas, mokslinius tyrimus, mokymo kursus ir keitimąsi patirtimi, be kita ko, bendradarbiaujant su kovos su diskriminacija srityje dirbančiomis asociacijomis ir įstaigomis, su kitomis minėtoje srityje dirbančiomis nevyriausybinėmis organizacijomis ir su specializuotais statistinių tyrimų institutais, – šiuo darbu, be kita ko, turėtų būti siekiama parengti kovos su diskriminacija gaires.

Ministro Pirmininko biuro Lygių galimybių departamente sukurtas kovos su diskriminacija ir vienodo požiūrio skatinimo srityje veikiančių asociacijų ir įstaigų registras (įstatyminiu dekretu Nr. 215/2003 6 straipsnis).

Teisingumo ministerija dalyvavo ir šiuo metu dalyvauja tam tikruose UNAR koordinuojamuose analitiniuose ir veiklos projektuose, kuriais konkrečiai siekiama atnaujinti ir plėtoti metodus bei priemones, kaip užkirsti kelią rasizmui, ksenofobijai ir kitų formų nepakantumui, pasireiškiančiam neapykantos kalbomis, be kita ko, *internete*, ir kaip su šiomis problemomis efektyviai kovoti. Šie projektai – tai:

- CO.N.T.R.O. projektas – *Kovos su rasizmu internete naratyvai* (2018–2020 m.); projektą parengė ir koordinuoja UNAR, bendradarbiaudamas su Socialinių tyrimų institutu (it. *Istituto per la Ricerca Sociale*; IRS), o remia ir finansuoja – Europos Komisija; įgyvendinant šį projektą populiarinama tikslinė komunikacija ir informuotumo didinimo kampanija prieš rasizmą internete ir sudaromos sąlygos sukurti UNAR žiniasklaidos ir interneto observatoriją; projekte dalyvauja svarbiausi instituciniai ir neinstituciniai veikėjai, kovojantys su šia problema;
- REASON projektas – *Reagavimas kovojant su neapykantos kalbomis internete* (vykdomas nuo 2020 m.); pagal šį projektą oficialiai įsteigiama Nacionalinė kontrolės kabina (it. *Cabina di Regia Nazionale*), skirta kovoti su neapykantos nusikaltimais ir neapykantos kalbomis internete, padėsianti koordinuoti veiksmus ir keistis patirtimi bendradarbiaujant su Diskriminacijos veiksmų observatorija (*Osservatorio per la sicurezza contro gli atti discriminatori*; OSCAD), Vidaus reikalų ministerija, Teisingumo ministerija, Švietimo ministerija, Ryšių garantijų institucija (*Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni*; AGCOM) ir savanoriškomis asociacijomis, įskaitant: *Carta Di Roma, Lunaria, Arci, Amnesty Italia, Cospe* ir *Arcigay*.

Pagrindinis Kontrolės kabinos uždavinys – parengti Nacionalinį strateginį kovos su neapykantos nusikaltimais ir neapykantos kalba planą.

5. Į mokyklas orientuotos politikos priemonės. Apskritai: švietimas.

Nepamirštant, kad informuotumo apie Chartiją didinimas naudingas ir reikalingas siekiant skatinti jaunesnias kartas atidžiai apmąstyti bendras vertybes, o kuriant įtraukią visuomenę didžiausią dėmesį skirti žmonėms ir žmogaus orumui, mokyklose buvo įgyvendinamos tam tikros iniciatyvos. Tai:

La Carta europea dei diritti a un milione di studenti (ES pagrindinių teisių chartija milijonui moksleivių) – šį projektą bendrai vykdė Europos Parlamentas, Europos Komisija ir Italijos vyriausybė, bendradarbiaudami su Švietimo ministerija (Universitetų ir mokslinių tyrimų ministerija) ir Italijos pašto tarnyba (it. *Poste Italiane*); pagal projektą per pastaruosius dvejus metus milijonui Italijos vidurinių mokyklų moksleivių buvo pristatytos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos kopijos;

La Carta di Nizza fra diritti umani e cittadinanza (Nicos chartija: tarp žmogaus teisių ir pilietiškumo) buvo Švietimo ministerijos populiarinamas konkursas, kurio pagrindinis tikslas – skatinti vaikus paskaityti ir pamąstyti apie praktinius Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymo būdus. Visų pirma Chartijos turinys buvo aptariamas pasitelkiant palyginimus su tarptautinių žmogaus teisių konvencijų ir sutarčių, pvz., Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos, tekstais.

Priemonės, padedančios geriau suprasti Chartiją ir kada ji taikoma

2019 m. Teisingumo ministerija pradėjo projektą «*EJNita*» (ETT – Italijos tinklas: ryšių mezgimas), kurį iš dalies finansavo Europos Komisija (dotacijos susitarimo Nr. 831373) ir kuriuo buvo siekiama sustiprinti ir racionalizuoti Europos teisminių tinklų (ETT) civilinėse ir komercinėse bylose. Šiuo projektu buvo reaguojama į poreikį gerinti žinias apie teismo bendradarbiavimo civilinėse ir komercinėse bylose priemones, naudotinas teisės ar profesinėje srityje.

Vykdamas šį projektą buvo atidarytas [portalas ALDRICUS](#), jame vienoje vietoje tinklaraščio forma surinkta informacija ir svarbi medžiaga (standartai, nacionalinė, tarptautinė ir viršnacionalinė teismų praktika, nuorodos į svarbias interneto svetaines). Portalas *Aldricus* taip pat yra priemonė Chartijai populiarinti ir informuotumui apie ją didinti – tai visų pirma pasiekama skelbiant tikslinius mokomuosius renginius. Pavyzdžiui, 2021 m. vasario 22 d. buvo reklamuojamas mokomasis renginys *La protezione transfrontaliera degli adulti con disabilità cognitive in Italia e Spagna* (Tarpvalstybinė kognityvinę negalią turinčių suaugusiųjų apsauga Italijoje ir Ispanijoje).

Teisingumo ministerija administruoja [specialų tinklalapį Chartijai populiarinti](#), jame suteikiama prieiga prie teksto redakcijos italų kalba ir pateikiama nuoroda į Europos Komisijos interneto svetainę, kurioje Chartija paaiškinama.

Kitų ES šalių ar kitų ES suinteresuotųjų subjektų parengtų Chartijos priemonių naudojimas ir skatinimas

Italijoje mokymo įstaigos, bendradarbiaudamos su Europos partneriais (Europos institucijomis, pavyzdžiui, Pagrindinių teisių agentūra (FRA), arba kitomis Europos valstybėmis), įgyvendina įvairias į teismų darbuotojus orientuotas mokymo ir mokymosi iniciatyvas. Pavyzdžiui, 2021 m. Teismų koledžas paskelbė keletą konkursų šioje srityje, juos inicijavo ES suinteresuotieji subjektai – Europos teisės akademija (vok. *Europäische Rechtsakademie*, ERA), Vokietijos įstaiga; Prancūzijos nacionalinė teisminių institucijų mokykla (pranc. *Ecole Nationale de la Magistrature*; ENM); ir Europos teisėjų mokymo tinklas (ETMT).

Bendradarbiavimas su suinteresuotaisiais subjektais, siekiant skatinti taikyti ES pagrindinių teisių chartiją ir didinti informuotumą apie ją

Teisių gynėjų ir nacionalinių valdžios institucijų bendradarbiavimo pavyzdžiai, kaip prisidedama prie geresnio Chartijos supratimo ir taikymo

Institucijos, kurioms pavesta ginti žmogaus teises, turi teisę naudotis fondu, pagal 2001 m. Italijos biudžeto

įstatymą (2021 m. Įstatymo Nr. 178 1 straipsnio 573 dalį) skirtu Nicos chartijos turinio viešam skelbimui finansuoti. Šio Teisingumo ministerijos valdomo fondo lėšos sudaro po 2 mln. EUR 2021 ir 2022 m. ir yra skirtos aukštos kokybės mokymo projektams, kuriais skatinama teisminių institucijų kultūra tarptautinės baudžiamosios teisės ir žmogaus teisių bylose. Galimybės naudotis fondo lėšomis kriterijai buvo nustatyti teisingumo ministro dekretu, konsultuojantis su ekonomikos reikalų ir finansų ministru; vienas iš prioritetinių reikalavimų yra ilgalaikis bendradarbiavimas, konsultacijos ir bendra veikla su tarptautinėmis įstaigomis ir institucijomis.

Nacionalinių valdžios institucijų ir akademinės bendruomenės bendradarbiavimo pavyzdžiai, kaip prisidedama prie geresnio Chartijos supratimo ir taikymo

Nacionalinės institucijos palaiko artimus ryšius su trimis Italijos aukščiausiosios instancijos teismais: Konstituciniu Teismu (it. *Corte costituzionale*), Aukščiausiuoju Kasaciniu Teismu (*Corte Suprema di Cassazione*) ir Valstybės taryba (*Consiglio di Stato*).

Konstitucinio Teismo tyrimų departamentas skelbia metinę ataskaitą, kurioje surenkami ir paaiškinami Europos pagrindinių teisių chartijos išaiškinimų aspektai, susiję su konstituciniais principais. [Naujausia ataskaitos](#) redakcija buvo paskelbta 2021 m. birželio mėn., ji vadinama *L'applicazione della Carta dei diritti fondamentali dell'Unione europea nella giurisprudenza della Corte costituzionale* (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymas Konstitucinio Teismo praktikai), 2021 m. birželio mėn.

[Aukščiausiojo Kasacinio Teismo tyrimų departamentas](#) suteikia prieigą prie svarbiausių nutarčių, apimančių tarptautinę ir ES teismų praktiką.

Nevyriausybinių iniciatyvų pavyzdžiai, kaip jūsų šalyje skatinama taikyti Chartiją ir didinamas informuotumas apie ją

Nacionalinė advokatų asociacija (it. *Associazione Nazionale Forense*; ANF) priklauso Europos partnerystei, kuriai vadovauja fondas „Bulgarijos advokatai už žmogaus teises“ ir kuri jungia kitas suinteresuotąsias šalis, pvz., *Confprofessioni* (konfederaciją, kurios narė yra ANF), Milano advokatų asociaciją, Burgoso universitetą ir Ispanijos generalinę advokatų tarybą (isp. *Consejo General de la Abogacía Española*). Vadovaujanti šalis ir jos partneriai laimėjo Europos konkursą dėl paramos tarptautiniams teisėjų mokymo projektams civilinės teisės, baudžiamosios teisės ar pagrindinių teisių srityse (JUST-JTRA-EJTR-AG-2017).

Projektu *Lawyers4Rights* buvo siekiama šių tikslų: skleisti žinias apie ES pagrindinių teisių chartijos ištakas, paskirtį ir taikymo sritį, sustiprinti projekto vaidmenį atsakant į klausimus dėl apsaugos, kylančius migracijos ir terorizmo keliamų problemų kontekste, didinti projekto naudos gavėjų informuotumą apie tai, kaip ES chartija taikoma nacionaliniu lygmeniu, gerinti teisės profesijų atstovų bendradarbiavimą ir išugdyti supratimą apie esminius taikytinos ES teisės elementus kiekviename nacionaliniame kontekste.

Baigiamoji konferencija buvo surengta 2022 m. birželio 24 d., joje buvo pristatyti projekto rezultatai ir pagrindinės išvados apie advokatų informuotumo lygį ir Pagrindinių teisių chartijos taikymą.

Projekto turinį galima rasti adresu <https://lawyers4rights.eu/>

Skelbti Chartijos turinį ir didinti informuotumą apie ją taip pat padėjo tam tikros spontaniškos iniciatyvos, pvz., akademinės bendruomenės organizuojami mokomieji renginiai ir išsamūs seminarai, teisės žurnaluose ir laikraščiuose skelbiami teminiai straipsniai, keitimasis nuomonėmis apie įvairius praktikuojančių teisininkų prenumeruojamus platinimo sąrašus.

■ Paskutinis naujinimas: 21/04/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.